

ระเบียบกรมวิชาการเกษตร

ว่าด้วยการจำหน่ายและแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงแนวทางการจำหน่ายและแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะปัจจุบันยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นหลักในการถือปฏิบัติและตรวจสอบ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจำหน่ายและแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจำหน่ายและแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“อธิบดี” หมายถึง อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

“หน่วยงาน” หมายถึง สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน สถาบันวิจัยพืชสวน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช และศูนย์วิจัยของกรมวิชาการเกษตร ที่ผลิตพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมัน หรือมีพืชไร่และปาล์มน้ำมันไว้เพื่อจำหน่ายและแจกจ่าย

“หัวหน้าหน่วยงาน” หมายถึง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยของกรมวิชาการเกษตร ที่ผลิตพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมัน หรือมีพืชไร่และปาล์มน้ำมันไว้เพื่อจำหน่ายและแจกจ่าย

“พันธุ์พืชไร่” หมายถึง เมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์พืชไร่ เมล็ดพันธุ์คัด เมล็ดพันธุ์หลัก เมล็ดพันธุ์ขยาย เมล็ดพันธุ์จำหน่าย และท่อนพันธุ์หลัก

“เมล็ดพันธุ์คัด” หมายถึง เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการผสมพันธุ์หรือปรับปรุงพันธุ์โดยนักวิชาการ ซึ่งการผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นนี้อยู่ภายใต้การดำเนินการของผู้คัดเลือกพันธุ์โดยตรงและต้องอยู่ในความควบคุมและรับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตรตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

“เมล็ดพันธุ์หลัก” หมายถึง เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตจากเมล็ดพันธุ์คัดให้มีคุณลักษณะของสายพันธุ์และความบริสุทธิ์ของพันธุ์ดีมากที่สุด และจะต้องผลิตภายใต้การควบคุมและตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตร และต้องมีคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์หลัก

“เมล็ดพันธุ์ขยาย” หมายถึง เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตจากหน่วยงานที่ได้รับการรับรองแล้ว โดยจะต้องรักษาและตรวจสอบคุณลักษณะทางสายพันธุ์ และความบริสุทธิ์ตามมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้

“เมล็ดพันธุ์จำหน่าย” หมายถึง เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตจากเมล็ดพันธุ์ขยาย ผลิตจากหน่วยงานที่ได้รับการรับรองหรือกลุ่มเกษตรกรผู้นำที่ได้ผ่านการอบรมการผลิตเมล็ดพันธุ์และการตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตร โดยจะต้องรักษาและตรวจสอบคุณลักษณะทางสายพันธุ์และความบริสุทธิ์ตามมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้

“เมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์ดี” หมายถึง เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเมล็ดพันธุ์เทียบเท่ามาตรฐานเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์หลัก ชั้นพันธุ์ขยาย หรือชั้นพันธุ์จำหน่าย

“ท่อนพันธุ์หลัก” หมายถึง ท่อนพันธุ์ที่ผลิตจากท่อนพันธุ์คัดให้มีคุณลักษณะของสายพันธุ์และความบริสุทธิ์ของพันธุ์เดิมมากที่สุดและจะต้องผลิตภายใต้การควบคุมและตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตร และต้องมีคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์หลัก

“ปาล์มน้ำมัน” หมายถึง เมล็ดดอก/ต้นกล้าปาล์มน้ำมัน เมล็ดดอกปาล์มน้ำมัน ต้นกล้าปาล์มน้ำมัน ระยะอนุบาลแรก และต้นกล้าปาล์มน้ำมันระยะอนุบาลหลัก

“เมล็ดดอกปาล์มน้ำมัน” หมายถึง เมล็ดดอกจากเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมที่ได้จากการผลิตภายใต้การควบคุมและตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตร และต้องมีคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์

“ต้นกล้าปาล์มน้ำมันระยะอนุบาลแรก” หมายถึง ต้นกล้าปาล์มน้ำมัน อายุ ๓ - ๕ เดือน ที่ได้จากการอนุบาลเมล็ดดอกปาล์มน้ำมันลูกผสม ที่ดำเนินการผลิตภายใต้การควบคุมและตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตรและต้องมีคุณลักษณะเฉพาะต้นกล้าพันธุ์ตามมาตรฐานที่กำหนด

“ต้นกล้าปาล์มน้ำมันระยะอนุบาลหลัก” หมายถึง ต้นกล้าปาล์มน้ำมัน อายุ ๘ - ๑๒ เดือน ที่ได้จากการอนุบาลต้นกล้าปาล์มน้ำมันระยะอนุบาลแรก โดยจะต้องรักษาและตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะต้นกล้าพันธุ์ตามมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย

“แจกจ่าย” หมายความว่า ให้

ข้อ ๕ ให้อธิบดีมีอำนาจในการประกาศกำหนดราคาพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมัน

ข้อ ๖ ผู้ใดประสงค์จะซื้อหรือขอรับ พันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมัน ให้ยื่นความจำนงต่อหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่มีการผลิตพันธุ์พืชนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ผู้มีอำนาจจำหน่าย หรือแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมัน ให้เป็นไปตามตารางที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้ ยกเว้นผู้ขอรับ หรือผู้ซื้อ เป็นหน่วยราชการ ให้แสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน

ศูนย์วิจัยพืชไร่ ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช และศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช อนุมัติได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๘ ในกรณีจำหน่ายหรือแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมันที่มีได้เป็นไปตามข้อ ๗ ให้เป็นอำนาจของอธิบดี

ข้อ ๙ กรมวิชาการเกษตร จะจำหน่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมันให้กับหน่วยราชการและภาคเอกชน เพื่อใช้ในการขยายพันธุ์ในปริมาณที่ผลิตได้ตามงบประมาณแต่ละปี และราคาจำหน่ายให้เป็นไปตามประกาศกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยการกำหนดราคาจำหน่ายพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร

ข้อ ๑๐ หน่วยงานที่จำหน่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมันต้องจัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดการจำหน่าย ตลอดจนหลักฐานการเงินและการนำเงินส่งคลังตามระเบียบราชการอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ การแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมัน ให้เป็นตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) เพื่อกระจายพันธุ์ไปสู่เกษตรกรทั่วประเทศ

(๒) เพื่อการศึกษาวิจัยหรือพัฒนา

(๓) เพื่อให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมตามนโยบายของทางราชการ

ข้อ ๑๒ ให้หน่วยงานที่แจกจ่ายพันธุ์พืชไร่หรือปาล์มน้ำมัน แจ้งให้ผู้รับพันธุ์พืชไร่หรือปาล์มน้ำมันรักษาชื่อพันธุ์ที่ได้รับแจกด้วย

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยงานที่แจกจ่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมัน บันทึกชื่อ ที่อยู่ ของผู้ขอหรือผู้รับแจกไว้เป็นหลักฐานและจัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดการแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมันเก็บไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีควบคุมพัสดุตามระเบียบราชการ

ข้อ ๑๔ ให้หน่วยงานที่จำหน่ายและแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่ หรือปาล์มน้ำมัน รายงานจำนวนพันธุ์ที่มีเหลืออยู่ ให้สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่สังกัด สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน และกองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชทราบทุกเดือน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เสริมสุข สลักเพ็ชร์

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ตารางจำหน่ายและแจกจ่ายพันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมัน
ตามระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจำหน่ายและแจกจ่าย
พันธุ์พืชไร่และปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓

ชนิดพืช	หน่วยนับ	จำนวนที่แจกจ่ายต่อราย (ไม่เกิน)		จำนวนที่จำหน่ายต่อราย (ไม่เกิน)	
		ศร./ศรป./ศวม./ ศวส./ศวพ.	สวร./กวม./ สวส./สวพ.	ศร./ศรป./ศวม./ ศวส./ศวพ.	สวร./กวม./ สวส./สวพ.
1. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	กิโลกรัม	3	30	150	750
2. ข้าวโพดข้าวเหนียว	กิโลกรัม	2	10	10	50
3. ข้าวโพดฝักอ่อน	กิโลกรัม	2	10	10	50
4. ข้าวโพดหวาน	กิโลกรัม	2	10	10	50
5. ข้าวโพดเทียน	กิโลกรัม	2	10	20	50
6. ข้าวฟ่าง	กิโลกรัม	3	15	100	500
7. ฝ้าย	กิโลกรัม	3	15	10	50
8. ถั่วเขียว	กิโลกรัม	15	100	300	3,000
9. ถั่วเหลือง	กิโลกรัม	45	150	750	7,500
10. ถั่วลิสงทั้งเปลือก	กิโลกรัม	30	150	250	1,000
11. งา	กิโลกรัม	5	25	20	100
12. สะหู่	กิโลกรัม	2	20	25	25
13. ปอกระเจา	กิโลกรัม	0.5	5	5	50
14. ปอแก้วไทย	กิโลกรัม	1.5	15	30	300
15. ปอควบา	กิโลกรัม	1.5	15	30	300
16. น้ำมันรำปะหลัง	ลำ	800	4,000	4,000	16,000
17. อ้อย	ลำ	1,000	4,000	40,000	100,000
18. ทานตะวัน	กิโลกรัม	2	10	20	100
19. เต๋อย	กิโลกรัม	3	30	30	300
20. ถั่วหรั่ง	กิโลกรัม	20	50	250	1,000
21. ถั่วพุ่ม	กิโลกรัม	10	50	60	600
22. ปาล์มน้ำมัน (เมล็ดงอก)	เมล็ด	500	1,000	5,000	30,000
23. ปาล์มน้ำมัน (ต้นกล้าอายุ 3 - 5 เดือน)	ต้น	100	1,000	1,000	20,000
24. ปาล์มน้ำมัน (ต้นกล้าอายุ 8 - 12 เดือน)	ต้น	100	500	1,000	10,000

หมายเหตุ

ศร.	หมายถึง	สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน	ศร.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชไร่
กวม.	หมายถึง	กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช	ศรป.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน
ศวส.	หมายถึง	สถาบันวิจัยพืชสวน	ศวม.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช
ศวพ.	หมายถึง	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร	ศวส.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชสวน
			ศวพ.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร